

Kraków, 24.11.2021 r.

Dr hab. Kinga Nowak prof. ucz.
Wydział Malarstwa ASP w Krakowie
Pl. Jana Matejki 13
31-157 Kraków

Recenzja pracy doktorskiej mgr Sebastiana Bożka
pt. „*Stadtschaft* – wielowarstwowy obraz relacji człowieka z przestrzenią miejską”

Osiągnięcia artystyczne

Mgr Sebastian Bożek ukończył Wydział Malarstwa ASP w Krakowie w 2012 roku, a w 2018 studia doktoranckie na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Od 2019 roku jest związany z Wydziałem Sztuki, pracując na stanowisku asystenta w Instytucie Malarstwa i Edukacji. W roku akademickim 2018/2019 uczestniczył w wymianie Erasmus + na Wydziale Sztuk Pięknych na Uniwersytecie w Granadzie oraz na rezydencji artystycznej w Art Quarter w Budapeszcie. Działania artystyczne Sebastiana Bożka obejmują szeroki zakres mediów. Są to zarówno obrazy, jak i instalacje site-specific, projekcje wideo, kolaże czy rysunki. Jednak do najbardziej znaczących i charakterystycznych dla jego twórczości realizacji można zaliczyć murale, malowidła ścienne w przestrzeniach miast. Sebastian Bożek jest uczestnikiem wielu festiwali artystycznych w Polsce i za granicą, t.j. „Beyond White” w fundacji Pinea-Linea de Costa w Rota w Estonii, „Gdańskie Fasady od Nowa”, w ramach którego powstał mural „Luna”, „Energy of City” festiwal zorganizowany przez Urban Forms w Łodzi, w ramach którego powstał mural „Continous City”. W 2014 roku Sebastian Bożek zrealizował w ramach festiwalu „Polikultura” mural „Tolerancja” przy ul. Przemysłowej. Zrealizował projekt muralu pt. „Maze” w ramach III Festiwalu Kultury Polskiej w Pekinie. Artysta brał udział również w licznych wystawach zbiorowych, w Galerii Industra w Brnie, Jest autorem instalacji site-specific m.in. „Ciągłe miasto” w ArtZoonie (wraz z Konradem Peszko) i „Crash” w ramach ArtSfera w MNK. Sebastian Bożek uczestniczył kilkakrotnie w Cracow Art Week, realizując pokazy indywidualne m.in. „Jasno, coraz ciemniej” w 2021 r. oraz „Floating City” w 2019 r. Bogaty dorobek artystyczny i organizacyjny doktoranta przekłada się też na jego aktywność w ramach działań Wydziału Sztuki, w tym roku koordynował on doroczny festiwal „Wydział Sztuki w Mieście”. Miasto jest także tematem jego rozważań teoretycznych, z którymi spotkałam się już kilka lat wcześniej, recenzując „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis” pod redakcją prof. Rafała Solewskiego. Esej Sebastiana Bożka „Społeczny i estetyczny aspekt działań artystycznych w przestrzeni publicznej w Polsce i Europie Zachodniej” podejmował problem roli i znaczenia działań w przestrzeni zewnętrznej w kontekście historycznym, społecznym i kulturowym oraz dotykał problemu trwałości i znaczenia efemerycznych działań artystycznych w tejże przestrzeni. Temat miasta jak się okazuje nieustannie przewodzi działaniom twórczym Doktoranta i stale odkrywa on w nim nowe aspekty oddziaływania na widza-mieszkańca.

Ocena pracy doktorskiej

Stadtschaft, to trafnie użyty jako tytuł pracy doktorskiej, zbitek słów z języka niemieckiego. I nie jest to publiczno-prawna instytucja kredytowa z czasów końca XIX w. (bo takie jest znaczenie w j. niemieckim). Tytuł odnosi się do dosłownych znaczeń użytych słów. Sebastian Bożek precyzyjnie wyjaśnia etymologię składowych tego neologizmu, zapowiadając w ten sposób kolażowy charakter pracy. Interferencja będąca podstawą jego działań trafnie się w tym zderzeniu ujawnia. Na przykładzie Kazimierza, dawnej żydowskiej dzielnicy Krakowa, Autor rozwija swoje rozważania na

KN

Percepcji towarzyszy raczej zaduma nad przepływającymi w pamięci obrazami, nakładającymi się wydarzeniami, których wyrazistość i ostrość zaciera się, a szczegóły zanikają jak fragmenty obiektu pod przykrywającą folią czy metalową siatką. Wszystko co w mieście przyproszone zostaje kurzem i gruzem, tu zaciera szara farba w spreju. Przykrywa kolejne warstwy elementów obiektu.

Pracy przestrzennej towarzyszy wielokanałowa projekcja wideo. Na ekranach widzimy zarejestrowane fragmenty życia w mieście. Obserwujemy przechadzających się ludzi, światło letniego dnia. To podpatrzone urywki, sekwencje miejskiej wędrówki uchwycone z perspektywy szczególnych dla autora miejsc. Zastanawiające jest, dlaczego te filmowe obrazy przyjęły bardziej dosłowną formę, bo przecież mogły być również abstrakcyjnymi fragmentami i odnosić nas raczej do pojęcia o przywoływanej przestrzeni, niż do konkretnych ulic i budynków. Być może to dosłowne przywołanie rzeczywistości, ale z dystansu rejestrującej kamery, uprzytomnia, że mamy do czynienia z bardzo konkretną, doświadczoną przez historię przestrzenią. Wymiary i forma ekranów jest zaczerpnięta z drzwi i okien wybranych kamienic, przeniesionych w skali 1:1. Okna patrzą na nas, obserwują, drzwi noszą w sobie wiele znaczeń, przede wszystkim są symbolem przejścia i transgresji. Można powiedzieć, że wiele widziały i doświadczyły.

W kontekście dysertacji doktorskiej praca artystyczna jest materialnym rozwinięciem teoretycznych rozważań. Odczytuję ją jako realizację spójną i konsekwentną w relacji do części pisemnej. Obie części traktuję jako wzajemnie uzupełniające się elementy jednej całości.

Praca „Stadschaft” porusza w wieloaspektowy i zarazem poetycki sposób problem człowieka wobec miejskiej aglomeracji. To głos artysty obserwatora i badacza, o pamięci i zapomnianiu, trwaniu, upływie czasu, biegu historii, przemijaniu ludzi i zdarzeń. O budowaniu i burzeniu, zasiedlaniu, wysiedlaniu, migrowaniu, nawarstwianiu. O naszej skomplikowanej relacji z miastem jako wielopłaszczyznowym wytworem cywilizacji. Przedstawiona do oceny praca doktorska Sebastiana Bożka jest w mojej opinii realizacją nowatorską i oryginalną, a zarazem najpełniejszą z dotychczasowych prac doktoranta.

Konkluzja

Po wnikliwym zapoznaniu się z dokumentacją przewodową stwierdzam, że przedstawione przez mgra Sebastiana Bożka oryginalne dzieło artystyczne i rozprawa doktorska spełniają wymagania Ustawy o stopniach i tytule naukowym. Z przekonaniem wnioskuję do Rady Dyscypliny Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej o nadanie Panu mgr Sebastianowi Bożkowi stopnia doktora w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.